Ons plan voor een sociaal en duurzaam Laarbeek

Verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022

PvdA Laarbeek

Inhoud

Voorwoord	3
Wonen	4
Werk en inkomen	5
Duurzaamheid	6
Vitale dorpskernen	8
Mobiliteit, veiligheid en bereikbaarheid	9
Zorg en jeugdzorg	10
Aanpak armoede en schulden	11

Voorwoord

De PvdA kiest voor een verbonden samenleving waarin iedereen mee kan doen, solidariteit en rechtvaardigheid leidend zijn en de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Het kan eerlijker en fatsoenlijker, juist lokaal. Daar hoort een overheid bij die burgers niet laat vallen, maar ondersteuning biedt als dat nodig is.

De crisis heeft laten zien dat er te veel verdeeldheid en ongelijkheid is in ons land, juist in onze dorpen en wijken voel je dat direct. Een betaalbare woning, werken voor een fatsoenlijk salaris, het krijgen van zorg of een steuntje in de rug als je dat nodig hebt, even kunnen buurten in het dorpshuis of naar een repetitie van de zangvereniging gaan: het is voor veel mensen onzeker geworden en dat moet anders!

Als lokale politiek kunnen we de voorwaarden scheppen voor een sociale en duurzame gemeente. In dit verkiezingsprogramma, vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering op 29 november 2021, zetten we uiteen hoe wij dat als PvdA Laarbeek in de komende jaren willen realiseren.

Wonen

De PvdA wil dat iedereen in Laarbeek toegang heeft tot een fatsoenlijke woning en dat de woonlasten betaalbaar zijn. Voldoende woonaanbod voor de verschillende doelgroepen is hiervoor een vereiste. We ondersteunen creatieve woon-ideeën van burgers en stimuleren het bouwen vanuit een sociaal oogpunt. Dat wil zeggen meer bouwen door woningbouwcorporaties en minder door projectontwikkelaars met een winstoogmerk. We stellen het algemeen belang van betaalbaar en fatsoenlijk wonen boven het winst maken met het bouwen van huizen.

Om dit te bereiken zetten wij ons in voor de volgende doelen:

- Er moeten voldoende (betaalbare) woningen beschikbaar zijn voor jongeren, kleine huishoudens en starters, maar ook voor ouderen en statushouders.
- Het aandeel van 35 procent sociale huurwoningen wordt behaald en bij voorkeur verhoogd.
- Samen met ontwikkelaars zorgen voor meer woningen in de middenhuur (van € 710 tot € 950).
- We willen dat de gemeente de grondprijzen voor sociale huur en koop bevriest en liefst verlaagt.
- Mensen kunnen verhuizen binnen hun eigen dorp of buurt wanneer hun situatie daarom vraagt, bijvoorbeeld bij gezinsuitbreiding of toenemende behoefte aan zorg. Dat vraagt om een gedifferentieerd aanbod zowel naar prijs en kwaliteit van huur- en koopwoningen als naar geschiktheid voor verschillende levensfasen.
- Wijken en dorpen zijn gemengd samengesteld, dat kan segregatie voorkomen.
- We bevorderen de transformatie van leegstaande (monumentale / industriële) panden door het daar waar mogelijk aanpassen van bestemmingsplannen.
- Woningsplitsing mogelijk maken om meer en kleinere woningen te realiseren.
- We stimuleren en faciliteren het collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO).
- We ondersteunen experimentele vormen van woningbouw voor verschillende doelgroepen, bijvoorbeeld meergeneratiewoningen en tiny houses.
- De PvdA wil dat er mogelijkheden komen om kleinschalige wooninitiatieven en zorgcoöperaties ook voor mensen met lage inkomens toegankelijk te maken.
- We stimuleren woningbouwcorporaties en huiseigenaren om woningen zo aan te passen dat de energetische kwaliteit toeneemt. Dit zorgt voor meer woongenot en voor lagere energielasten.

Werk en inkomen

Iedereen verdient een eerlijke kans op betekenisvol werk en een fatsoenlijk inkomen. Werk is de sleutel tot bestaanszekerheid, waardering en deelname aan de samenleving. Werk is meer dan alleen een inkomen, maar een inkomen is wel het eerste wat je nodig hebt om perspectief te hebben. Met werk zijn mensen in staat een zelfstandig bestaan op te bouwen en hun talenten te ontwikkelen. Als het hebben van een baan (even) niet lukt, zorgen we dat mensen op een andere manier volwaardig mee kunnen doen. Voor iedereen in onze samenleving geldt meedoen naar vermogen op een manier die het beste bij je past.

De PvdA Laarbeek wil ervoor zorgen dat iedereen mee kan doen door:

- Als mensen in een participatie/re-integratietraject zitten hebben we aandacht voor achterliggende problematiek, zoals schulden, scheiding of mentale problemen. We lossen deze problemen eerst op, zodat deze mensen met een gerust hart aan het werk kunnen.
- We vinden het belangrijk om samen met mensen te ontdekken waar hun kansen en talenten liggen en wat de belemmeringen zijn om daar gebruik van te kunnen maken.
- Om mensen perspectief te bieden willen we in Laarbeek maximaal gebruik maken van de mogelijkheden van de Participatiewet. Dit doen we door mensen die buiten de regels vallen (tijdelijk) te helpen aan voldoende inkomen en door gebruik te maken van de mogelijkheid om wettelijke verplichtingen (tijdelijk) buiten werking te stellen als dat mensen in hun individuele situatie helpt.
- We willen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk helpen én aan het werk houden. Daarvoor zoeken wij naar samenwerking met onderwijs, werkgevers en het werkbedrijf Senzer.
- Werkgevers laten we zien wat ze voor hun medewerkers kunnen betekenen op het gebied van laaggeletterdheid, schulden- en armoedeproblematiek, en waar ze daarvoor terechtkunnen.
- De gemeente gaat werkgevers beter ondersteunen bij het arbeidsfit houden van hun medewerkers om uitval te voorkomen.
- Nieuwkomers vangen we op. De nieuwe inburgeringswet biedt hiervoor kansen. Het zo snel mogelijk aan het werk gaan van statushouders maken we tot een belangrijk onderdeel van het opvangbeleid.
- Vrijwilligerswerk en arbeidsmatige dagbesteding zien we als een opstap naar regulier betaald werk.
- Bij nieuwe bedrijven die zich in onze gemeente willen vestigen geeft de gemeente de voorkeur aan bedrijven die werkgelegenheid bieden.

Duurzaamheid

In de komende jaren zetten we in onze gemeente alles op alles om de gevolgen van klimaatverandering zo goed mogelijk op te vangen. Een betere wereld met minder CO_2-uitstoot en een betere luchtkwaliteit, met geïsoleerde huizen, betaalbare energielasten en meer duurzame werkgelegenheid is niet alleen noodzakelijk maar is ook een prachtig perspectief.

De PvdA wil deze schone en duurzame koers realiseren door:

- Het verbeteren van de luchtkwaliteit en het versterken van de biodiversiteit en de natuur moet een prominentere plek krijgen op de duurzaamheidsagenda van de gemeente. De luchtkwaliteit in Laarbeek wordt bedreigd door de omvang van de veehouderij. De intensieve veehouderij heeft naast risico's voor de volksgezondheid ook andere nadelige effecten, zoals stankoverlast en de mestproductie.
- We zijn voor natuurinclusieve landbouw en steunen boeren die met hun gewassen de biodiversiteit en natuur willen versterken bijvoorbeeld door middel van vergunningverlening.
- In onze bestemmingsplannen zijn we kritisch op de vestiging van nieuwe stallen; in overbelaste gebieden zullen we de vergunningen schrappen van boeren die stoppen om te voorkomen dat in die gebieden het aantal dieren kan blijven toenemen.
- Het groene buitengebied, met name het groen tussen de verschillende kernen, moet behouden blijven en waar mogelijk versterkt. In het bomenvervangingsplan moet een hogere ambitie worden nagestreefd, een boom voor een boom.
- De productie en uitstoot van fijnstof moet zoveel mogelijk beperkt worden. Naast een verstandig ruimtelijk beleid helpt ook het gebruik van de elektrische auto om dit te beperken. Meer snellaadpalen zijn wenselijk in Laarbeek.
- Gemeentelijke gebouwen waar mogelijk verduurzamen, onder andere door het benutten van collectief aanbod van mogelijkheden met zonnepanelen, isolatie, ledverlichting etc.
- In de prestatieafspraken met woningcorporaties maken we afspraken over de vergroening van de tuinen en/of daken van hun (sociale) huurwoningen.
- Meer aandacht voor waterberging aan de dorpsranden en in het buitengebied om in tijden van droogte te benutten en het overtollig water in tijden van extreme regenval te kunnen wegvoeren uit de dorpen. Samenwerking met het waterschap is hierbij gewenst.
- Laarbeek zet de operatie steenbreek door en neemt een actievere houding aan richting het stimuleren en ondersteunen van bewoners om stenen te vervangen door groen.
- Het stimuleren van afkoppelen van woningen van de hemelwaterafvoer heeft een gunstig effect op het bodemwaterniveau in onze dorpen en bespaart het gebruik van kostbaar drinkwater voor het bewateren van tuinen. Door minder belasting van de riolen kunnen de kosten voor het waterschap omlaag ten gunste van de gebruikers.

- Projecten voor inwoners die kunnen bijdragen aan milieuwinst voor zowel woningbezitters als huurders.
- Pilotprojecten initiëren voor minimahuishoudens om te besparen op energie en bij te dragen aan milieuwinst.
- Wij willen dat de gemeente bij het afsluiten van nieuwe contracten rekening houdt met duurzaamheid. Een duurzaamheidstoets zou onderdeel moeten zijn van het inkoop- en aanbestedingsbeleid.
- Wij willen dat inwoners mee kunnen profiteren van de opbrengsten van de energietransitie. Daarom staan wij positief tegenover het oprichten van energiecoöperaties. Wij willen dat in onze gemeente minimaal 50% van de duurzame energiebronnen (zon en wind) in gemeenschappelijke handen is en/of dat minimaal 50% van de winst ervan terugvloeit naar de lokale gemeenschap.

Vitale dorpskernen

Wij willen een gemeente zijn met een sterke sociale basis voor iedereen. Dat houdt in dat er voldoende winkels, horeca en scholen zijn, sport- en speelmogelijkheden, een groene omgeving, cultureel aanbod en goede voorzieningen zoals de bibliotheek en dorpshuizen. De PvdA wil zorgen voor vitaliteit in de vier prachtige kernen Aarle-Rixtel, Beek en Donk, Lieshout en Mariahout. Dit zorgt voor levendigheid, ontmoeting en veiligheid.

De PvdA Laarbeek wil vitaliteit als volgt stimuleren:

- Wonen, werken en recreëren moeten waar mogelijk zo dicht mogelijk bij elkaar liggen.
- De karakteristieke dorpskernen worden behouden.
- Het voorzieningenniveau moet op peil blijven, basisvoorzieningen moeten voor iedereen bereikbaar zijn.
- Een goede spreiding van speelplekken over de kernen, met veilige en duurzaam geproduceerde speelplekken voor kinderen en beweegtuinen voor ouderen. Speeltuinen zijn een ontmoetingsplaats voor mensen van alle leeftijden.
- Het autoverkeer door wijken en kernen waar mogelijk ontmoedigen.
- Wij willen voldoende groene ruimte in onze kernen behouden.
- Bewoners faciliteren om samen verantwoordelijk te zijn voor de eigen buurt, door het leuk maken en belonen van het schoonhouden van de woonomgeving.
- We willen een goede toegankelijkheid en dienstverlening van de bibliotheek voor iedereen en we willen dat het abonnement voor kinderen tot en met 17 jaar gratis blijft.
- Sport en cultuur dienen voor iedereen bereikbaar en betaalbaar te zijn
- We streven naar een samenleving waarin iedereen meetelt, mee kan doen en zichzelf kan zijn.
- Iedere vereniging moet een inclusief beleid hebben, wij streven naar 100% toegankelijkheid voor iedereen.
- Wij willen dat onze gemeente een diversiteitsbeleid voor de eigen organisatie voert, daarnaast zou de gemeente diversiteit en inclusie moeten toepassen als voorwaarde in bijvoorbeeld het subsidie- en inkoopbeleid.

Mobiliteit, veiligheid en bereikbaarheid

Om in Laarbeek te kunnen wonen, werken en recreëren vindt de PvdA het een basisvoorziening dat al onze kernen goed en veilig bereikbaar zijn en dat er een goede verbinding is met omringende dorpen en steden.

Om hieraan bij te dragen zetten wij in op de volgende doelen en middelen:

- Goede oplossingen voor de knelpunten van de N272, N279 en de N615.
- Een goede infrastructuur voor het elektrisch rijden en initiatieven voor het delen van elektrische auto's krachtig ondersteunen.
- We willen dat er bij openbare parkeerplaatsen voldoende snellaadpunten voor elektrische auto's komen en we steunen initiatieven voor het openbaar laden van elektrische fietsen.
- We willen dat de gemeente bij de vernieuwing van het (eigen) wagenpark zoveel mogelijk inzet op elektrische voertuigen en het fietsgebruik stimuleert.
- Iedere nieuwe wijk en buurt in onze gemeente wordt aangesloten op het ov-netwerk.
- Bij bushaltes van de sneldiensten moeten goed overdekte, veilige fietsenstallingen komen.
- De dienstregeling van de bussen naar Helmond en Nuenen moet uitgebreid worden in de weekenden en avonduren.
- De gemeente moet meer aandacht besteden aan de veiligheid van fietsers en voetgangers.
- Bij gevaarlijke oversteekplaatsen (zeker bij scholen) moet voor fietsers en voetgangers in de middenberm voldoende ruimte zijn om veiliger te kunnen oversteken.
- Op schoolfietsroutes de samenwerking met de school opzoeken.
- Goede verlichting op fietsroutes tussen de dorpen.
- Bij het inrichten van onze openbare ruimte willen we rekening houden met mensen met een scootmobiel of rollator en anderen die minder goed ter been zijn.

Zorg en jeugdzorg

Voor de PvdA is het uitgangspunt dat de zorg dichtbij, toegankelijk, beschikbaar en betaalbaar moet zijn. Mensen moeten vanuit vertrouwen een beroep kunnen doen op de zorg. Voor elke inwoner moet duidelijk zijn bij wie je terechtkunt met welk probleem of ondersteuningsvraag, en waar je terechtkunt voor een deskundig advies.

Om dit te waarborgen wil de PvdA Laarbeek het volgende:

- Zorg moet beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar zijn. De eigen bijdrage in de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) moet alleen gelden voor mensen met een inkomen hoger dan 130% van het minimumloon, en kan niet meer zijn dan de kostprijs van een voorziening of dienst.
- De PvdA wil de stopwatchcultuur in de zorg verder bestrijden. Wij willen de zorg niet alleen aanbesteden op basis van de prijs. In de aanbestedingen stellen we eisen aan kwaliteit, goed werkgeverschap, het toepassen van cao's, werken met vaste dienstverbanden, medezeggenschap van cliënten en persoonlijk contact.
- We willen dat de bureaucratische rompslomp zo klein mogelijk wordt gehouden en in de samenwerking is een goed vertrouwen het uitgangspunt.
- De PvdA wil de zeggenschap van cliënten stimuleren, zodat zij ook echt kunnen meepraten en besluiten over de kwaliteit van zorg en welzijn.
- Sociaal-economische gezondheidsverschillen zijn niet acceptabel en samen met de zorgverzekeraars moeten we die verschillen aanpakken. We hebben daar gezamenlijk belang bij én de mogelijkheden voor.
- Wij willen eenzaamheid onder ouderen en jongeren bestrijden door ontmoetingsactiviteiten te faciliteren.
- Wij willen de belangrijke rol van mantelzorgers waarderen en hun positie versterken door hen bij te staan.
- In alle vormen van ondersteuning, toegang tot voorzieningen, regelingen en communicatie moet de gemeente rekening houden met laaggeletterden.
- Wij ondersteunen initiatieven als een prikkelarme kermis.

Aanpak armoede en schulden

Nederland is een rijk land, maar de verschillen tussen arm en rijk worden steeds groter, voor de PvdA is dat onaanvaardbaar. Schulden en armoede staan volwaardig meedoen in de samenleving in de weg. In Laarbeek leven ongeveer 800 personen in armoede, van wie ongeveer 200 kinderen. Kinderen die opgroeien in armoede staan meteen op achterstand. Wij willen een samenleving met kansengelijkheid.

Om armoede te bestrijden wil de PvdA Laarbeek het volgende:

- De PvdA vindt dat de gemeente een belangrijke rol en verantwoordelijkheid heeft in het helpen voorkomen en oplossen van armoede en schuldenproblemen.
- Extra aandacht voor kinderen in armoede bij de armoede- en schuldenaanpak.
- Schuldenproblematiek, onbekendheid met regelingen en laaggeletterdheid hangen vaak met elkaar samen. Voor de PvdA is het belangrijk om bestaande taboes te doorbreken en in het belang van een volwaardige deelname van iedereen een toegankelijk en laagdrempelig vangnet te organiseren, mensen zoveel mogelijk zelf de regie te laten voeren en daar te ondersteunen waar mogelijk. Daarbij sluiten we aan bij de behoefte van onze inwoners.
- De geletterdheid inclusief digitale vaardigheden bevorderen en waar mogelijk regelingen en communicatie vereenvoudigen.
- De signaleringstaak van scholen moet nog beter een plek krijgen in de aanpak van armoede.
- Omdat schaamte vaak een rol speelt bij mensen die in armoede leven, willen we een actief kwijtscheldingsbeleid van gemeentelijke belastingen.
- Energiearmoede eerder signaleren en middelen beschikbaar stellen zodat inwoners niet eerst diep in de problemen komen en dan pas hulp krijgen.
- We willen de norm om in aanmerking te komen voor minimavoorzieningen aanpassen van 110% naar 120% van de bijstandsnorm zodat meer behoeftigen ervoor in aanmerking komen.
- Invoeren van de Euronorm, waarbij bijverdienen mogelijk is zonder gekort te worden op de bijstandsuitkering.